

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА

Рівень вищої освіти - перший(бакалаврський)

за спеціальністю 014 Середня освіта(за предметними спеціальностями)

Освітня програма «Середня освіта(Українська мова і література)»

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: бакалавр середньої освіти

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки
та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
Протокол №1 від “27” серпня 2024р.

м. Івано-Франківськ – 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка
Викладач (-і)	Кандидат педагогічних наук, доцент Ковальчук Віра Миколаївна
Контактний телефон викладача	0669104361
E-mail викладача	vira.kovalchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	9 кредити ЄКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Понеділок 14.30. ауд 305. Гуманітарний корпус. Синхронна комунікація відбувається згідно розкладу занять- стаціонарно чи дистанційно – на платформах Zoom.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Зміст програми навчальної дисципліни «Педагогіка» спрямований на оволодіння майбутніми педагогами досягненнями світової цивілізації в галузі педагогічної науки з урахуванням надбань української педагогічної думки та шкільної практики, багатовікових педагогічних традицій українського народу, на формування розуміння генезису педагогіки як науки, оволодіння основами теорії навчання та виховання, сучасними педагогічними технологіями.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: забезпечити загальнопедагогічну і професійну підготовку майбутнього вчителя, озброїти студентів ґрунтовними знаннями теоретичних основ сучасної педагогіки, сформувати вміння і навички, необхідні для організації навчання і виховання учнів в умовах реформування освіти відповідно до Закону України «Про освіту».</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння ключових положень і проблематики сучасної педагогіки; - опанування теоретико-методологічними підходами до вивчення предмета, основними поняттями і категоріями педагогіки; - ознайомлення із методами науково-педагогічних досліджень і формування у студентів вміння користуватися цими методами у практичній діяльності; 	

- з'ясування змісту професійної діяльності вчителя, основ його педагогічної майстерності та педагогічної техніки;
- допомога студентів у набутті умінь теоретичного проектування та практичного конструювання освітнього процесу, спрямованого на розвиток особистості учнів та їх творчу самореалізацію, передовсім шляхом проведення уроків і годин класного керівника;
- сприяння засвоєнню методів і форм організації навчального й виховного процесів у закладі середньої освіти;
- спонування студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до виконання обов'язків учителя; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Під час вивчення ОК «Педагогіка» в шкільній програмі з української літератури» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Середня освіта (українська мова і література):

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії, реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології в практичній діяльності.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися і оволодівати новими знаннями.

ЗК 10. Здатність до формування навичок здорового способу життя й гармонійного розвитку людини, збереження довкілля.

ЗК12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

Фахові компетентності

ФК 2. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

ФК 4. Здатність кваліфіковано застосовувати сучасні методи і освітні технології навчання, реалізовувати ефективні підходи (особистісно-орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання української мови і літератури, світової літератури на підставі передового вітчизняного досвіду.

ФК 8. Здатність до володіння основними мовознавчими і літературознавчими поняттями, здатність застосовувати їх у процесі аналізу та інтерпретації текстів різних стилів.

ФК10 Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК13 Здатність розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної,

соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання

ПРН1.Знати сучасні лінгволінгвістичні засади навчання української мови і літератури.

ПРН 8. Володіти комунікативною мовленнєвою компетентністю з української та іноземної мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати і підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

ПРН 9.Володіти різними видами аналізу художнього твору,визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури

ПРН 10.Знати державний стандарт загальної середньої освіти, навчальні програми з української мови і літератури для закладів освіти та практичні шляхи їх реалізації в різних видах урочної та позаурочної діяльності

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин 270год
Лекції	54 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36 год.
самостійна робота	180 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	014 Середня освіта. Українська мова і література	2	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ.	сам. роб.

Тема 1.Предмет і завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки.	4	2	10
Тема 2. Розвиток, виховання та формування особистості. Законо	4	4	10
Тема 3. Суть і завдання виховного процесу в закладі освіти. Мета	2	2	10
Тема 4. Закономірності й принципи виховання. Загальні методи і форми виховання .Методи виховання.	2	2	10
Тема 5. Формування основ наукового світогляду. Шляхи формування світогляду.	2	2	10
Тема 6. Основні напрямки виховання здобувачів освіти.	2	4	10
Тема 7. Класний керівник як організатор позаурочної діяльності .Дитячий колектив.	4	2	10
Тема8.Позакласна і позашкільна робота .Школа і громадськість.	4	2	10
Тема 9.Суть процесу навчання в навчальному закладі .Дидактика .Оптимізація й інтенсифікація навчання.	2	2	10
Тема 10.Зміст освіти в українській національній школі.	2	2	10
Тема 11.Закономірності і принципи навчання. Методи навчання.	4	2	10
Тема12.Форми організації навчання.Урок- основна форма організації навчання.	4	2	10
Тема13.Оцінка знань, умінь і навичок учнів. Види і методи контролю.	2	2	10
Тема14.Школознавство як галузь педагогіки.	2	2	10
Тема 15 Наукові основи та практика управління освітнім закладом. Управління й керівництво школою.	4	2	10
Тема16.Методична робота в школі.	4	2	10
Тема17.Вибрані проблеми дидактики. Інноваційні технології навчання в сучасній школі.	2	2	10

Тема 18. Вивчення, узагальнення і поширення передового педагогічного досвіду, впровадження його у шкільну практику.	4	2	10
Загальна кількість годин	54	36	180
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>100 бальна – 50 балів протягом семестру та 50 балів за залік “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання для аналізу педагогічних явищ;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p>		
Вимоги до письмових робіт	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт.</p> <p>Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.</p>		
Практичні заняття	<p>Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов’язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни</p>		
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за індивідуальне завдання (15 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів). <p>Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів</p>		

	<p>впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді).</p> <p>Умови допуску до підсумкового контролю (екзамену) передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: екзамен</p> <p>Форма здачі: тестовий контроль</p> <p>Підсумковий контроль здійсню згідно Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
	7. Політиканавчальної дисципліни
Письмові роботи	<p>Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p>
Академічна доброчесність	<p>У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно. За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі. https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-ro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf</p>
Відвідування занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені</p>

	<p>Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2023/08/polozhenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>Пропуски семінарських(практичних,лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від19.05.2023 р.)https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Додаткові бали	<p>Студент може отримати додаткові бали згідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf</p>
Неформальна освіта	<p>Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»</p> <p>Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera,Prometheus, Udemy, EdEra та ін. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>
8. Рекомендована література	
<p>1.Актуальні проблеми розвитку вищої освіти:<i>навчально методичний посібник/авторський колектив:Завгородня Т.К.,Нагачевська З.І.,Савчук Б.П.,СтинськаВ.В.,Стражнікова І.В.,Єгорова І.В.,Ковальчук В.М.,Прокопів Л.М.,СалигаН.М./За заг.ред.В.Стинської,Л.Прокопів/.ІваноФранківськ,2021.400с</i></p> <p>2.Волкова Н.П Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів.,К., Видавничий центр «Академія», 2021..</p> <p>3. Гільбух Ю.З. Розумово обдарована дитина. Психологія, діагностика, педагогіка. К.: РОВО «Укрвузполіграф», 2019. 84 с.</p> <p>4. Гнатко М.М. Психологічні передумови роботи з обдарованими дітьми: Методичні рекомендації. Луцьк, 2018. 26 с</p> <p>5.Гулей К. В. Про етичну компетентність сучасного вчителя. URL: http://oblosvita.com.</p>	

- 6.Журба К. Формування етичної культури вчителів як необхідна умова сучасного виховання. Режим доступу: URL: <http://library.udpu.org.ua>.
- 7.Ковальчук В. М. Михайло Галуцинський про вчителя та суспільне значення педагогічної праці. *Наукові записки. Серія: Педагогіка*. Тернопіль. №1. 2003. Тернопіль. С. 75 – 78.
- 8.Ковальчук В. М. Мовлення вчителя як засіб педагогічної праці. *I Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Педагогічна персоналістика: Теорія, історія, освітня практика»*, присвяченій 160-річчю від дня народження С. Русової 25 лютого 2016р., м. Івано-Франківськ. С.34
- 9.Ковальчук В. М. Людиноцентризм як гуманістично орієнтований підхід до формування нової людини. *Обрії*. 2014. №2 (35) С.47—49.
- 10.Ковальчук В. М. Професіоналізм педагога – головна умова забезпечення якості освіти. *Збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди*.2015. С.231-234.
- 11.Ковальчук В. М. Педагогічна культура викладача. Сучасний викладач у студентоцентричній моделі освітнього процесу університету. *Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару, 3-4 березня 2016 року*. м. Івано-Франківськ: Видавництво ТОВ «ВГЦ «Просвіта», 2016. С.41-44.
- 12.Ковальчук В.М. Педагогічні умови формування та розвитку творчої особистості. *Інтернаука: збірник наукових праць*. №15 (77).Том 1. Київ,2019. С.45-49.
- 13.Ковальчук В.М. Управління навчальною та виховною діяльністю загальноосвітнього навчального закладу. *Збірник наукових праць Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди*. 2015.С.268-271.
- 14.Ковальчук В.М. . Педагогічні умови формування та розвитку творчої особистості // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука",Збірник наукових праць,№15 (77).том 1, Київ.2019. С.45-49. <https://www.inter-nauka.com/ua/issues/2019/15/5310>
- 15.Ковальчук В.М. Професійна підготовка викладача закладу вищої освіти до розвитку креативної компетентності студента в освітньому процесі. *Науковий вісник «Освітні обрії»*. Том 51 №2(2020).С. 124-127. https://ippo.if.ua/images/stories/Obrii_Osvit_Zag/ooo.pdf
- 16.СавчукБ.П.,Ковальчук В.М. Формування емоційного інтелекту як компетентності майбутнього фахівця:Постановка проблеми. *Науково-педагогічний журнал «Молодь і ринок»* №5/184(2020),С.41-44. <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/223064>
- 17.Ковальчук В.М. Роль моделювання у вдосконаленні професійної майстерності викладача закладу вищої освіти «Освітні обрії»,1(52) 2021 с.107-111.
- 18.СавчукБ.П., Ковальчук В.М. Формування конфліктологічної компетентності майбутніх педагогів як складника педагогічної майстерності «Нова педагогічна думка», 2021№3 (107), С.91-96.
- 19.Савчук Б.П., Ковальчук В.М. Коучингові техніки роботи з цінностями та особливості їхнього використання в підготовці майбутніх фахівців у ЗВО. *Молодь і ринок*№7-8.2022. С.7-

20. Супрун М. О. Педагогіка: підручник для духовних і світських закладів освіти. К.: КДА, 2018. 400 с. 32.
21. Педагогічна майстерність, її елементи. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/2286/97/>
22. Яким має бути профіль вчителя у соціальній мережі? URL: <http://www.prosvitcenter.org/uk/yakym-maye-buty-profilvchytelya-u-sotsialnij-merezhi/>
23. Яким повинен бути сучасний педагог. URL: <http://old.lp.edu.ua/node/8510>

Викладач: Віра КОВАЛЬЧУК доцент, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика